

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

“Tháng Nhân đạo” năm 2020: “*Chung tay vì sức khỏe cộng đồng*”

Ngày Chử thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế (08/5/2020):

“Dù bạn là ai, khi bạn cần - Chúng tôi có mặt!”

I. “THÁNG NHÂN ĐẠO” 2020

1. Chủ đề của “Tháng Nhân đạo” năm 2020 là “Chung tay vì sức khỏe cộng đồng”

“Tháng Nhân đạo” năm 2020 bắt đầu từ ngày 01/5 đến ngày 31/5, cao điểm từ ngày 08/5 (Ngày Chử thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế) đến ngày 19/5 (Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người sáng lập và là Chủ tịch danh dự đầu tiên của Hội Chử thập đỏ Việt Nam) và được triển khai trên toàn quốc.

Chủ đề của “Tháng Nhân đạo” năm 2020: “Chung tay vì sức khỏe cộng đồng” nhằm kêu gọi toàn xã hội chung tay chăm sóc sức khỏe cộng đồng, mỗi cá nhân quan tâm chăm lo bảo vệ sức khỏe bản thân, gia đình và toàn xã hội, hướng tới một cộng đồng khỏe mạnh, đẩy lùi dịch bệnh, đặc biệt trong bối cảnh toàn thế giới, trong đó có Việt Nam đang phải đối mặt với tình hình diễn biến nghiêm trọng, khó lường của dịch bệnh COVID-19 ảnh hưởng nặng nề đến cuộc sống của người dân.

Với vai trò nòng cốt trong các hoạt động nhân đạo, các cấp Hội Chử thập đỏ đồng loạt tổ chức “Tháng Nhân đạo” với các hoạt động chính (hướng tới chăm sóc sức khỏe cộng đồng): i) Tập trung tuyên truyền nâng cao nhận thức của cộng đồng về các biện pháp phòng, chống dịch bệnh COVID-19, tham gia trợ giúp cộng đồng, hỗ trợ sinh kế cho những người có hoàn cảnh khó khăn bị ảnh hưởng bởi dịch bệnh COVID-19; ii) Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động, hiến máu nhân đạo lồng ghép với phòng, chống dịch bệnh COVID-19; iii) Tuyên truyền, hướng dẫn và hỗ trợ cộng đồng sử dụng nước sạch, vệ sinh, tích cực ứng phó hoặc vận động nguồn lực hỗ trợ ứng phó với tình trạng hạn hán, xâm nhập mặn. Đây cũng là các hoạt động hưởng ứng chủ đề của Ngày Chử thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế năm nay: “*Dù bạn là ai, khi bạn cần - Chúng tôi có mặt!*”.

Cũng trong “Tháng Nhân đạo” 2020, các cấp Hội phần đầu có ít nhất 130 công trình nhân đạo (tập trung hướng tới chăm sóc sức khỏe cộng đồng) chào mừng kỷ niệm 130 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (1890-2020) - Chủ tịch danh dự đầu tiên của Hội Chử thập đỏ Việt Nam, trong đó, mỗi tỉnh, thành Hội đăng ký xây dựng ít nhất 01-02 công trình nhân đạo trợ giúp cá nhân hoặc cộng đồng.

Năm 2020, “Tháng Nhân đạo” tiếp tục được triển khai trên cả nước nhằm tiếp tục khơi dậy lòng nhân ái trong các tầng lớp nhân dân và trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền, các lực lượng xã hội trong công tác nhân đạo và hoạt động chử thập đỏ; Góp phần từng bước thực hiện Chỉ thị số 18/CT-TTg ngày 09/07/2018 của Thủ tướng Chính phủ về “*Nâng cao hiệu quả công tác nhân đạo và hoạt động chử thập đỏ trong tình hình mới*” nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước đối với công tác nhân đạo. “Tháng Nhân đạo” tạo phong trào thi đua làm công tác nhân đạo và hoạt động chử thập đỏ trong các cơ quan, tổ chức và các tầng lớp nhân dân, đóng góp tích cực vào việc thực hiện chương trình

mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững, Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới, xây dựng cộng đồng đoàn kết, giàu lòng nhân ái; chào mừng Đại hội Đảng các cấp và hướng tới Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng lần thứ XIII.

***Lưu ý:** Năm 2020 là năm bản lề, có tính chất quyết định trong vận động cơ chế, chính sách của Hội. Nhằm tạo điều kiện thuận lợi, góp phần định hướng dư luận xã hội, từ đó tăng cường sự quan tâm nhiều hơn của Đảng, Nhà nước đối với công tác Hội và phong trào Chữ thập đỏ, công tác truyền thông trong “Tháng Nhân đạo” năm 2020 cần tập trung vào các nội dung mang tính tổng kết, đúc rút kinh nghiệm, làm nổi bật vị thế của Hội thông qua phân tích sâu kết quả 10 năm thực hiện Luật hoạt động Chữ thập đỏ, 10 năm thực hiện Chiến lược phát triển Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đến năm 2020, 10 năm thực hiện Chỉ thị số 43-CT/TW ngày 08/6/2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, vai trò Hội nông cốt trong các hoạt động nhân đạo.

2. “Tháng Nhân đạo”

“Tháng Nhân đạo” là tháng cao điểm toàn dân làm nhân đạo. Việc tổ chức “Tháng Nhân đạo” hàng năm góp phần: i) Nâng cao nhận thức, khơi dậy lòng nhân ái trong các tầng lớp nhân dân và trách nhiệm của các cấp ủy đảng, chính quyền, các lực lượng xã hội trong công tác nhân đạo, tăng cường sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước đối với công tác nhân đạo; ii) Tạo phong trào thi đua làm việc thiện sâu rộng trong các cơ quan, tổ chức và các tầng lớp nhân dân, thúc đẩy công cuộc xóa đói, giảm nghèo, xây dựng cộng đồng đoàn kết, giàu lòng nhân ái; iii) Đẩy mạnh công tác vận động nguồn lực tại địa phương trợ giúp các đối tượng có hoàn cảnh khó khăn.

Trong năm 2018 và 2019, Thực hiện Kết luận của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc thí điểm tổ chức “Tháng Nhân đạo” (Công văn số 5875-CV/VPTW ngày 23/01/2018 của Văn phòng Trung ương Đảng), Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đã triển khai thực hiện “Tháng Nhân đạo” đạt nhiều kết quả nổi bật. Tổng trị giá hoạt động trong “Tháng nhân đạo” của 02 năm thực hiện thí điểm đạt **1.257 tỷ đồng**, vượt 144% so với bình quân giá trị hoạt động các tháng trong năm; trợ giúp **1.688.062** lượt người nghèo và người có hoàn cảnh khó khăn.

Qua 2 năm triển khai thí điểm, “Tháng Nhân đạo” đã được các cấp Hội, đông đảo cán bộ, hội viên, tình nguyện viên, thanh thiếu niên chữ thập đỏ hưởng ứng và tham gia tích cực; thể hiện rõ vai trò nòng cốt của Hội; thu hút sự tham gia của nhiều tổ chức, đoàn thể và nhân dân tạo ra phong trào tương thân, tương ái rộng lớn chăm lo cho người nghèo nhất, khó khăn nhất; thể hiện rõ sự quan tâm của lãnh đạo Đảng, Nhà nước và sự tham gia của lãnh đạo nhiều bộ ngành; sự quan tâm chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền địa phương, phát huy vai trò của Chủ tịch danh dự Chữ thập đỏ các cấp và sự phối hợp của các tổ chức, cá nhân; năng lực cán bộ Hội được nâng lên nhất là vai trò tham mưu và vận động nguồn lực; hoạt động truyền thông đã tạo được điểm nhấn có sức lan tỏa, kết nối được nhiều nhà tài trợ; phát huy mạnh mẽ vai trò và tiềm năng của lực lượng tình nguyện viên.

Ngày 13/01/2019 Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng - Chủ tịch danh dự của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đã có bài phát biểu quan trọng, trong đó khẳng định vai trò của Hội Chữ thập đỏ Việt Nam trong sự nghiệp nhân đạo của đất nước. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đã nhấn mạnh về NHÂN ĐẠO: “*Nhân đạo luôn là một truyền thống quý báu của dân tộc ta, được trao truyền từ đời này qua đời khác. Nhân đạo là đạo đức thể hiện sự yêu thương, quý trọng và bảo vệ con người; là sự trợ giúp đầy tình người về vật chất, tinh thần, sức khỏe, trí tuệ cho những người kém may mắn trong xã hội; là chỉ số, thước đo của văn minh và sự tiến bộ xã hội. Giá trị của nhân đạo là giá trị về đạo đức của con người, về sự yêu thương, quý trọng và bảo vệ con người, giá trị của sự cảm thông, chia sẻ, nâng niu, trân trọng, đề cao phẩm giá con người... Trong công tác nhân đạo đầy ý nghĩa đó, Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đóng một vai trò rất quan trọng*”.

II. NGÀY CHỮ THẬP ĐỎ VÀ TRĂNG LƯỠI LIỀM ĐỎ QUỐC TẾ 2020

1. Chủ đề của Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế 2020: “*Dù bạn là ai, khi bạn cần - Chúng tôi có mặt!*”

“*Dù bạn là ai, khi bạn cần - Chúng tôi có mặt!*”¹ được Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế chọn làm chủ đề của Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế năm nay (ngày 08/5/2020). Qua chủ đề này, Hiệp hội mong muốn cộng đồng hiểu biết hơn về vai trò, sứ mệnh nhân đạo của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế - Mạng lưới nhân đạo lớn nhất toàn cầu với hàng triệu cán bộ, tình nguyện viên chữ thập đỏ sẵn sàng có mặt mọi lúc, mọi nơi để trợ giúp những đối tượng dễ bị tổn thương, hướng tới mục tiêu “*Vì mọi người, ở mọi nơi*”.

Trong suốt gần 160 năm hoạt động, Phong trào cam kết luôn mang sự hỗ trợ nhân đạo phù hợp và kịp thời, không phân biệt đối xử tới các cộng đồng dễ bị tổn thương. Với các nguyên tắc cơ bản của Phong trào: “*Nhân đạo, Vô tư, Trung lập, Độc lập, Thống nhất, Tự nguyện và Toàn cầu*”, Hiệp hội Hội Chữ thập đỏ và Trăng Lưỡi liềm đỏ quốc tế đang hoạt động vì cộng đồng tại 192 quốc gia, mỗi năm trợ giúp hơn 160 triệu người thông qua các hoạt động nhân đạo. Các tình nguyện viên và cán bộ của Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ các quốc gia thực hiện nỗ lực hàng ngày để đảm bảo không để ai bị bỏ lại phía sau.

Với chủ đề “*Dù bạn là ai, khi bạn cần - Chúng tôi có mặt!*”, Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế kêu gọi các Hội quốc gia chia sẻ những công việc, hoạt động đầy ý nghĩa của những cán bộ, hội viên, tình nguyện viên chữ thập đỏ, để những hành động đó được lan tỏa. Qua đó vận động các tầng lớp nhân dân tham gia hoạt động nhân đạo, trở thành tình nguyện viên của Phong trào. Trên hành trình “*Vì mọi người, ở mọi nơi*” đó, Hội Chữ thập đỏ Việt Nam đảm nhận vai trò nòng cốt, đầu mối, điều phối trong các hoạt động nhân đạo, kết nối những tấm lòng hảo tâm của các tổ chức, cá nhân để lan tỏa đến với những người cần trợ giúp trong cộng đồng.

2. Lịch sử ra đời Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế

Ngày 24/6/1859 ở Solferino - một thành phố miền bắc nước Ý, cuộc giao chiến khốc liệt giữa lực lượng quân đội liên minh Pháp - Ý chống lại quân chiếm đóng Áo đã để lại trên chiến trường 40.000 người thương vong. Quân y của các bên tham chiến không đủ lực lượng để giải quyết tình trạng quá nhiều người bị

¹ Chủ đề bằng tiếng Anh: “No matter who or where you are – we answer everyone’s call for help!”

thương. Vô tình chứng kiến cảnh tượng kinh hoàng trên, một thương gia Thụy Sĩ tên là Henry Dunant đã kêu gọi dân chúng địa phương giúp đỡ người bị thương bất kể họ là người của bên nào.

Khi trở về Thụy Sĩ, Henry Dunant đã viết lại những điều này trong cuốn sách "*Ký ức về Solferino*". Cuốn sách được hoàn thành năm 1862. Trong cuốn sách, ông đưa ra 2 ý tưởng: Thành lập tại mỗi quốc gia một Hội Cứu trợ bao gồm những người tình nguyện, những người danh tiếng, những chính khách có tên tuổi để chăm sóc những người bị thương khi có chiến tranh; Vận động một thỏa thuận quốc tế bảo vệ những binh lính bị thương trên chiến trường và những người chăm sóc họ.

Năm 1863, ý tưởng của Henry Dunant đã trở thành hiện thực với sự ra đời của Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế (ICRC)² và việc thành lập các Hội quốc gia đầu tiên. Cũng năm đó, dấu hiệu phân biệt - chữ thập đỏ trên nền trắng - để nhận biết và bảo vệ những người giúp đỡ binh sĩ bị thương trên chiến trường đã được thông qua. Năm 1864, Công ước đầu tiên ("Công ước Geneva") được các quốc gia thành viên thông qua. Năm 1919, Hiệp hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế thành lập. Đến nay đã có 192 Hội Chữ thập đỏ/Trăng lưỡi liềm đỏ quốc gia trên thế giới là thành viên của Phong trào, thực thi các hoạt động nhân đạo khắp các châu lục, thực sự trở thành xu thế phát triển tiến bộ trên toàn cầu.

Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế được thành lập là mốc quan trọng cho sự ra đời của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế, phong trào nhân đạo lớn nhất trên toàn cầu. Để ghi nhớ công lao của người sáng lập Phong trào, ngày sinh của Henry Dunant (8/5) đã được lấy làm Ngày Chữ thập đỏ quốc tế³. Năm 1948, Lễ kỷ niệm Ngày Chữ thập đỏ quốc tế đầu tiên được chính thức tổ chức. Năm 1984, Ngày Chữ thập đỏ quốc tế được đổi tên thành **Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế**. Đây là dịp để những người làm công tác nhân đạo trên thế giới tự hào ôn lại truyền thống lịch sử lâu đời của Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ, tiếp tục khẳng định và phát huy vai trò, tổ chức các hoạt động nhân đạo trợ giúp những người dễ bị tổn thương nhất trong cộng đồng thông qua mạng lưới cán bộ, tình nguyện viên đông đảo khắp toàn cầu.

****Lưu ý: Ở phần tiếp theo, các cấp Hội có thể giới thiệu những tấm gương cán bộ, hội viên, tình nguyện viên, thanh thiếu niên chữ thập đỏ, câu chuyện về những hoàn cảnh khó khăn vươn lên thoát nghèo nhờ sự trợ giúp của Hội Chữ thập đỏ để minh họa cho chủ đề của Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế năm nay.***

² Tiền thân là Ủy ban Quốc tế Cứu trợ những người bị thương, gồm 5 thành viên: Henry Dunant, Luật Gustave Moynier, Tướng Guillaume Henri Dufour, Tiến sĩ Louis Appia, Tiến sĩ Theodore Maunoir, đều là công dân Thụy Sĩ.

³ Cần phân biệt giữa hai sự kiện sau đây:

*Phong trào Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế ra đời từ năm 1863 (đánh dấu bằng sự ra đời của Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế). Năm 2020, chúng ta kỷ niệm 157 năm ra đời Phong trào (1863-2020).

*Ngày 08/5 - Ngày sinh của Henry Dunant - được lấy là Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế. Năm 1948, Lễ kỷ niệm Ngày Chữ thập đỏ quốc tế đầu tiên được chính thức tổ chức. Năm 1984, Ngày Chữ thập đỏ quốc tế chính thức được đổi tên thành Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế.

Trong các tài liệu của Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế, Hiệp Hội Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế từ trước đến nay chỉ đề cập đến ngày 08/5 là Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế. Chưa có tài liệu nào đề cập việc lấy mốc năm 1863 là năm ra đời của ngày 08/5. Do đó, trong các văn bản liên quan đến kỷ niệm Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế từ nay đề nghị dùng thống nhất: "**Kỷ niệm Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế**", tuyệt đối không viết là "**Kỷ niệm 157 năm Ngày Chữ thập đỏ và Trăng lưỡi liềm đỏ quốc tế (08/5/1863-08/5/2020)**".